

Zbiór Orzeczeń

Sprawy połączone C-129/13 i C-130/13

Kamino International Logistics BV

i

Datema Hellmann Worldwide Logistics BV

przeciwko

Staatssecretaris van Financiën

(wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożone przez Hoge Raad der Nederlanden)

Pokrycie długu celnego — Zasada przestrzegania prawa do obrony — Prawo do bycia wysłuchanym — Adresat decyzji o wezwaniu do zapłaty, który został wysłuchany przez organy celne nie przed wydaniem tej decyzji, lecz dopiero na następującym później etapie postępowania w przedmiocie zażalenia — Naruszenie prawa do obrony — Ustalenie skutków prawnych nieposzanowania prawa do obrony

Streszczenie – wyrok Trybunału (piąta izba) z dnia 3 lipca 2014 r.

1. *Prawo Unii Europejskiej — Zasady — Prawo do obrony — Prawo do bycia wysłuchanym — Obowiązek przestrzegania tych zasad przez administracje krajowe w ramach procedury retrospektywnego pokrycia należności celnych — Możliwość powołania się przed sądami krajowymi na nieprzebranie tych zasad*

(rozporządzenie Rady nr 2913/92, zmienione rozporządzeniem nr 2700/2000)

2. *Unia celna — Stosowanie przepisów celnych — Prawo do wniesienia skargi — Wykładnia w świetle praw podstawowych*

(rozporządzenie Rady nr 2913/92, zmienione rozporządzeniem nr 2700/2000)

3. *Środki własne Unii Europejskiej — Retrospektywne pokrycie należności celnych przywózowych lub wywózowych — Prawo do obrony — Uregulowanie krajowe niepozwalające na wysłuchanie adresata przed wydaniem nakazu zapłaty — Dopuszczalność — Przestanki — Prawo do uzyskania przez adresata wstrzymania wykonania nakazu*

(rozporządzenie Rady nr 2913/92, zmienione rozporządzeniem nr 2700/2000, art. 244 akapit drugi)

4. *Prawo Unii Europejskiej — Zasady — Prawo do obrony — Naruszenie tych praw w decyzji administracyjnej — Konsekwencje — Przyjęcie środków prawa krajowego — Przestanki — Poszanowanie zasad równoważności i skuteczności*

(rozporządzenie Rady nr 2913/92, zmienione rozporządzeniem nr 2700/2000, art. 245)

1. Jednostki mogą powoływać się bezpośrednio przed sądami krajowymi na zasadę poszanowania przez administrację prawa do obrony i na wynikające z niej dla każdej osoby prawo do bycia wysłuchanym przed wydaniem jakiejkolwiek decyzji, która mogłaby niekorzystnie wpłynąć na interesy tej osoby, w znaczeniu, w jakim rzeczona zasada i rzeczony prawo są stosowane w ramach rozporządzenia nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem nr 2700/2000.

Obowiązek ten ciąży na organach administracyjnych państw członkowskich wówczas, gdy podejmują one decyzję należącą do zakresu stosowania prawa Unii, nawet gdy mające zastosowanie prawo nie przewiduje wyraźnie takiej formalności.

(por. pkt 31, 35; pkt 1 sentencji)

2. Wykładnia przepisów prawa Unii takich jak przepisy kodeksu celnego musi być dokonywana w świetle praw podstawowych, które stanowią część składową ogólnych zasad prawnych, których przestrzeganie zapewnia Trybunał.

(por. pkt 69)

3. Zasadę poszanowania prawa do obrony, a zwłaszcza prawo każdej osoby do bycia wysłuchanym przed wydaniem indywidualnego środka o niekorzystnych dla tej osoby skutkach należy interpretować w ten sposób, że prawo do obrony adresata wezwania do zapłaty wydanego w ramach procedury retrospektywnego pokrycia należności celnych przywozowych zgodnie z rozporządzeniem nr 2913/92 ustanawiającym Wspólnotowy kodeks celny, zmienionym rozporządzeniem nr 2700/2000, zostaje naruszone, w sytuacji gdy przed wydaniem decyzji adresat ten nie został wysłuchany przez administrację, chociażby mógł on skorzystać z takiej możliwości na etapie późniejszego postępowania administracyjnego w przedmiocie zażalenia, jeżeli krajowe przepisy nie pozwalają adresatom takich wezwań, w razie braku wcześniejszego wysłuchania, uzyskać wstrzymania ich wykonania do czasu ich ewentualnej zmiany. Ma to miejsce w każdym razie, gdy krajowa procedura administracyjna wdrażająca art. 244 akapit drugi rozporządzenia nr 2913/92 ogranicza przyznawanie takiego wstrzymania w wypadku wystąpienia powodów pozwalających sądzić, że zaskarżona decyzja jest sprzeczna z przepisami prawa celnego, lub w wypadku wystąpienia obawy spowodowania nieodwracalnej szkody dla osoby zainteresowanej.

(por. pkt 73; pkt 2 sentencji)

4. Przesłanki zapewnienia poszanowania prawa do obrony oraz skutki naruszenia tego prawa określane są w prawie krajowym, o ile uchwalone w tym celu przepisy są takie same jak przepisy, z których korzystają jednostki w porównywalnych sytuacjach w prawie krajowym (zasada równoważności), a także o ile nie czynią one wykonywania praw przyznanych przez porządek prawny Unii praktycznie niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym (zasada skuteczności).

Sąd krajowy, będąc zobowiązany do zagwarantowania prawa Unii pełnej skuteczności, może podczas dokonywania oceny skutków naruszenia prawa do obrony, a w szczególności prawa do bycia wysłuchanym, uwzględnić okoliczność, że naruszenie takie pociąga za sobą stwierdzenie nieważności decyzji wydanej w danym postępowaniu administracyjnym, tylko jeśli w braku tej wady postępowanie to mogłoby doprowadzić do odmiennego rezultatu.

Rozwiązanie to ma zastosowanie na płaszczyźnie prawa celnego, albowiem art. 245 kodeksu celnego wyraźnie odsyła do prawa krajowego.

(por. pkt 76, 82; pkt 3 sentencji)